

Examenul de bacalaureat 2011

Proba E - c)

Proba scrisă la Istorie

Varianta 2

- Toate subiectele (I, II și III) sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.

SUBIECTUL I

30 puncte

Citiți cu atenție sursele istorice de mai jos:

A. „Importantă este totuși, în acest sens, menționarea cnezatelor românești din Oltenia din prima jumătate a secolului al XIII-lea, cnezate pe care izvorul documentar le-a precizat ca fiind structuri teritoriale mai mari, echivalente ca ordine de mărime cu <<țările>> din teritoriile românești intracarpătice. Cnezatele lui Litovoi, Farcaș și Ioan, pomenite la 1247 de diploma cavalerilor ioaniți, au reprezentat fără îndoială structuri social-politice și militare complexe, cu subdiviziuni interioare, subdiviziuni mai vechi ca începuturi și echivalente teritorial sau structural ca uniunile de obști sătești din primele faze de organizare ale societății românești.”

(Sergiu Iosipescu, *Românii din Carpații Meridionali la Dunărea de Jos*)

B. „Invazia mongolă din 1241-’42 a găsit entitățile politice românești de la sud de Carpați în plin proces de consolidare, datorită angrenării lor în sistemul militar creat de regalitatea arpadiană în scopul protecției frontierelor. (...) Teritoriul dintre Carpați și Dunăre a fost împânzit de <<țări>> cu statute politico-juridice diferite: <<voievodate>> - dispunând de autonomie față de regalitatea ungară (...) și <<cnezate>> - dependente față de Țara Severinului, dăruită de rege cavalerilor ioaniți. Stăpânirea lui Litovoi în Oltenia s-a aflat într-o legătură teritorială organică cu Țara Hațegului, (...) acest din urmă teritoriu nefăcând obiectul tranzacției din 1247.”

(Tudor Sălăgean, *Societatea românească la începutul Evului Mediu*)

Pornind de la aceste surse, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Precizați secolul la care se referă sursa A. 2 puncte
2. Precizați, din sursa B, spațiul istoric de care au depins „cnezatele”. 2 puncte
3. Numiți spațiul istoric și conducătorul care apar atât în sursa A, cât și în sursa B. 6 puncte
4. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care susține că cnezatele au fost structuri echivalente cu „țările” din spațiul intracarpatic. 6 puncte
5. Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa B, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (cauză, respectiv efect). 7 puncte
6. Prezentați două acțiuni diplomatice la care au participat românii în secolele XIV-XV. 6 puncte
7. Menționați o asemănare între două acțiuni militare la care au participat românii în secolele XIV-XV. 4 puncte

SUBIECTUL al II-lea

30 puncte

Citiți cu atenție sursa de mai jos:

„(...) Primul adevărat prim-ministru al regimului democrat, Adolfo Suarez (...) a abolit structura franchistă a monopolului de partid, a introdus un sistem pluripartid (...), a legalizat sindicatele, a reinstaurat libertatea de expresie și libertatea presei, organizând (...) primele alegeri libere din 1936 încoace. (...)

Concentrarea puterii în centru a fost importantă, pentru că noul Cortes (Parlament) a avut autoritatea de a scrie Constituția. Documentul, care a fost în cele din urmă prezentat și aprobat prin referendum în decembrie 1978, a definit Spania ca fiind un <<stat social și democratic guvernat de lege>> a cărui formă de guvernământ a fost <<monarhia parlamentară>> (...). Regele a fost făcut șef al Forțelor Armate și al Statului (...). Spania a rămas o țară în care armatei i-a fost acordat un rol special, deși, în mod destul de ciudat, ea nu a fost o mare forță (...). Constituția a abolit pedeapsa cu moartea, a recunoscut Biserica Catolică (...) și a conferit un statut legal uniunilor și partidelor.”

(Paul Johnson, *O istorie a lumii moderne*)

Pornind de la această sursă, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Numiți spațiul istoric precizat în sursa dată. 2 puncte
2. Precizați, din sursa dată, forma de guvernământ a statului. 2 puncte
3. Menționați, pe baza sursei date, documentul aprobat prin referendum și anul adoptării acestuia. 6 puncte
4. Menționați, din sursa dată, două informații referitoare la armată. 6 puncte
5. Formulați, pe baza sursei date, un punct de vedere referitor la rolul prim-ministrului în reformarea statului, susținându-l cu două informații selectate din sursă. 10 puncte
6. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform căreia în Europa secolului al XX-lea au existat practici politice totalitare. (Se punctează prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia.) 4 puncte

SUBIECTUL al III-lea

30 puncte

Elaborați, în aproximativ două pagini, un eseu despre statul român modern și relațiile internaționale din secolul al XIX-lea și prima jumătate a secolului al XX-lea, având în vedere:

- precizarea unui obiectiv înscris în proiectele politice din secolul al XIX-lea, referitor la statul român modern;
- prezentarea unui fapt istoric, desfășurat pe plan intern, care contribuie la consolidarea statului român modern, în secolul al XIX-lea;
- menționarea a două acțiuni la care participă România în planul relațiilor internaționale din a doua jumătate a secolului al XIX-lea și a câte unei consecințe a fiecăreia;
- formularea unui punct de vedere referitor la implicarea României în relațiile internaționale din prima jumătate a secolului al XX-lea și susținerea acestuia printr-un argument istoric.

Notă! Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, evidențierea **relației cauză-efect**, elaborarea **argumentului istoric** (prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată.